

สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี

วันที่ 2 เมษายน 2567

ประเด็นเศรษฐกิจ และกระทรวงการคลัง

1. เรื่อง มาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์ และสามารถดำเนินการก่อนนี้ผู้กักตุนได้ทันทีเมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประกาศใช้บังคับ ตามที่สำนักงบประมาณ (สงป.) เสนอ

สาระสำคัญ

1. โดยที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประกาศใช้บังคับไม่ทันวันที่ 1 ตุลาคม 2566 และ สงป. โดยการอนุมัติของนายกรัฐมนตรีได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลางก่อน (คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2567 รับทราบหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังกล่าว) เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผู้กักตุนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังกล่าวได้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2566 เป็นต้นไป ซึ่งคาดว่าจะร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จะผ่านการพิจารณาของรัฐสภาภายในเดือนมีนาคม 2567 โดยผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลางก่อนในช่วงเดือนตุลาคม 2566 - กุมภาพันธ์ 2567 มีการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน 1,302,250.58 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ พ.ศ. 2566 ที่มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน 1,317,579.58 ล้านบาท (มากกว่า 15,329 ล้านบาท) และจำนวน 1,443,701.73 ล้านบาท (มากกว่า 141,451.15 ล้านบาท) ตามลำดับ¹

2. สงป. จึงเห็นควรกำหนดมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณของทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐสามารถเป็นกลไกสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสถานการณ์ และเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 กำหนดเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ในภาพรวมของประเทศ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ปี 2567) ให้สอดคล้องกับเป้าหมายในภาพรวมของประเทศ ดังนี้

แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ปี 2567	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
ภาพรวม	ร้อยละ 28	ร้อยละ 47	ร้อยละ 82	ร้อยละ 100
รายจ่ายประจำ	ร้อยละ 33	ร้อยละ 53	ร้อยละ 82	ร้อยละ 100
รายจ่ายลงทุน	ร้อยละ 11	ร้อยละ 24	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100

ทั้งนี้ เมื่อรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แล้ว สปป. จะแจ้งแนวทางการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณปี 2567 และการอนุมัติเงินจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณถือปฏิบัติต่อไป

2.2 ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 งบประมาณรายจ่ายที่ต้องดำเนินการหรือเบิกจ่ายโดยสำนักงานในส่วนภูมิภาคให้หน่วยรับงบประมาณเร่งดำเนินการส่งเงินจัดสรรต่อไปยังสำนักงานในส่วนภูมิภาคภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติเงินจัดสรร

2.2.2 รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่เป็นรายจ่ายลงทุนรายการใหม่ให้หน่วยรับงบประมาณจัดส่งรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะแบบรูปรายการสิ่งก่อสร้าง ราคากลาง และรายละเอียดประกอบที่เกี่ยวข้องให้ สปป. พิจารณาความเหมาะสมของราคาควบคู่ไปกับการดำเนินการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และเมื่อได้ผลการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว หากไม่เกินวงเงินที่ สปป. ให้ความเห็นชอบ ให้แจ้ง สปป. ทราบและดำเนินการทำสัญญาก่อหนี้ผูกพันต่อไปได้

2.3 ให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณากำหนดระยะเวลาการส่งมอบงานให้รวดเร็วขึ้น เพื่อให้ทันการเบิกจ่ายภายในเดือนกันยายน 2567 โดยเฉพาะรายการปีเดียวสำหรับรายการผูกพันใหม่ ควรดำเนินการก่อหนี้ผูกพันให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤษภาคม 2567

ทั้งนี้ หากคาดว่าจะมีรายการงบประมาณที่จะไม่สามารถก่อหนี้ได้ทันภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ให้หน่วยรับงบประมาณแจ้ง สปป. เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไขเป็นรายกรณีในโอกาสแรกเพื่อให้การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด และป้องกันมิให้เงินพัดตกไปเมื่อสิ้นปีงบประมาณ

2. เรื่อง ขอความเห็นชอบกู้ยืมเงินเพื่อสำรองเพื่อสภาพคล่องขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการกู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชีเพื่อสำรองเพื่อสภาพคล่องทางการเงิน (การกู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชี) ขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) โดยให้กระทรวงการคลัง (กค.) ค้ำประกัน จำนวน 250 ล้านบาท ระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 2567 - 27 เมษายน 2570 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เสนอ

สาระสำคัญ

1. เดิมคณะรัฐมนตรีมีมติ (28 กุมภาพันธ์ 2566) เห็นชอบการกู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชี ของ อ.ส.ค. โดยให้ กค. ค้ำประกันเงินกู้เบิกเกินบัญชี จำนวน 250 ล้านบาท ในปีงบประมาณ 2566 อายุสัญญา 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 2566 - 27 เมษายน 2567¹

2. อ.ส.ค. ได้ลงนามสัญญาเงินกู้เบิกเกินบัญชีกับธนาคารออมสิน เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2566 โดยมีการเบิกเงินเกินบัญชี วงเงิน 250 ล้านบาท เพื่อใช้หมุนเวียนในการจ่ายค่าน้ำนมดิบให้แก่เกษตรกรในช่วงระหว่างเดือนพฤษภาคม 2566 - กุมภาพันธ์ 2567 ดังนี้

เดือน	จำนวน (ล้านบาท)
มิถุนายน 2566	50
กรกฎาคม 2566	51
สิงหาคม 2566	50
กันยายน 2566	75
ตุลาคม 2566	40
พฤศจิกายน 2566	50
ธันวาคม 2566	120
มกราคม 2567	100
กุมภาพันธ์ 2567	135
รวม	671

โดย ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2567 อ.ส.ค. ได้ใช้วงเงินกู้เบิกเกินบัญชีเพื่อหมุนเวียนในการจ่ายค่าน้ำนมดิบให้แก่เกษตรกร² รวมทั้งสิ้นจำนวน 671 ล้านบาท และได้ชำระคืนแล้ว จำนวน 611 ล้านบาท ดังนั้น คงเหลือวงเงินที่ยังไม่ได้ชำระคืน จำนวน 60 ล้านบาท และคงเหลือวงเงินที่สามารถนำมาใช้หมุนเวียนได้จนถึงวันที่ 27 เมษายน 2567 จำนวน 190 ล้านบาท ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

3. เนื่องจากในเดือนตุลาคม 2566 ได้มีการประกาศปรับขึ้นราคาน้ำนมดิบให้เกษตรกร แต่ราคาผลิตภัณท์นมโรงเรียนยังคงเดิม จึงทำให้ อ.ส.ค. รับภาระผลขาดทุนจากการจำหน่ายนมโรงเรียนและการปรับราคาผลิตภัณท์นมพาณิชย์ ซึ่งส่งผลกระทบให้การจำหน่ายผลิตภัณท์นมไม่ได้ตามเป้าหมายและทำให้เงินสำรองสำหรับค่าน้ำนมดิบให้กับเกษตรกรในแต่ละงวดไม่เพียงพอ อ.ส.ค. จึงต้องมีเงินสำรองเพื่อสภาพ

คลองต่อเนื่องออกไปอีกจากที่กำหนดเวลาที่สิ้นสุดลงในวันที่ 27 เมษายน 2567 ดังนั้น เพื่อให้ อ.ส.ค. มีแหล่งเงินเพียงพอรองรับการบริหารงานได้อย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดชะงักในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งที่ อ.ส.ค. มีเงินสดไม่พอต่อค่าใช้จ่ายที่ต้องชำระตามกำหนด และเพื่อลดความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องทางการเงินในระยะสั้น กษ. (อ.ส.ค.) จึงจำเป็นต้องขอกู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชี ในวงเงิน 250 ล้านบาท ระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2567 - 2570 (ตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 2567 - 27 เมษายน 2570) โดยขอให้ กค. คำประกันประกันการกู้ยืมดังกล่าวเนื่องจาก อ.ส.ค. ไม่มีหลักทรัพย์ที่จะนำไปค้ำประกัน เพราะที่ดินเป็นที่ราชพัสดุและเครื่องจักรอุปกรณ์ส่วนใหญ่เป็นการเช่า ซึ่งคณะกรรมการ อ.ส.ค. ได้มีมติเห็นชอบการขอกู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชีดังกล่าวแล้ว ในการประชุมครั้งที่ 13/2566 เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2566

¹ การดำเนินงานในปีงบประมาณ 2566 อ.ส.ค. ประสบกับภาวะต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เนื่องจากราคาวัตถุดิบหลักและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตปรับราคาสูงขึ้น เช่น น้ำมันดิบ ค่าขนส่งน้ำมันดิบ ค่าวัสดุปรุงรส ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่ากระแสไฟฟ้าและอื่น ๆ ส่งผลกระทบให้ผลประกอบการของ อ.ส.ค. ติดลบในปีงบประมาณ 2566 (เดือนตุลาคม 2565 - กันยายน 2566) จำนวน 274 ล้านบาท

² กษ. แจ้งว่า คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมได้ออกประกาศคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เรื่อง ราคากลางรับซื้อน้ำมันโค ณ หน้าโรงงานแปรรูปและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. 2567 ลงวันที่ 8 มกราคม 2567 โดยปรับราคากลางรับซื้อน้ำมันโค ณ หน้าโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม จากเดิมกิโลกรัมละ 20.50 บาท เป็นกิโลกรัมละ 22.75 บาท และได้ออกประกาศคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เรื่อง ราคากลางรับซื้อน้ำมันโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำมันดิบ พ.ศ. 2567 ลงวันที่ 8 มกราคม 2567 โดยปรับราคากลางรับซื้อน้ำมันโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำมันดิบ จากเดิมกิโลกรัมละ 19 บาท เป็นกิโลกรัมละ 21.25 บาท ตามมติคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมในคราวประชุมครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2567

3. เรื่อง แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2568 - 2571) ฉบับทบทวน

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2568 - 2571) ฉบับทบทวน เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาจัดทำกรอบเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามมาตรา 15 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 และเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา 16 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ต่อไป ตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐเสนอ

สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2568 - 2571) ฉบับทบทวน (แผนการคลังระยะปานกลางฯ) ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ ส่วนที่ 2 สถานะและ

1. สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ

ในปี 2568 คาดว่า GDP จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 2.8 - 3.8 (ค่ากลางร้อยละ 3.3) และ GDP Deflator อยู่ที่ร้อยละ 1.6 สำหรับในปี 2569 คาดว่า GDP จะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 2.8 - 3.8 (ค่ากลาง

ร้อยละ 3.3) และในปี 2570 และ 2571 คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวร้อยละ 2.7 - 3.7 (ค่ากลางร้อยละ 3.2) สำหรับอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยในปี 2569 - 2570 จะอยู่ในช่วงร้อยละ 1.3 - 2.3 และในปี 2571 - 2572 จะอยู่ในช่วงร้อยละ 1.5 - 2.5

2. สถานะและประมาณการการคลัง

2.1 ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2568 - 2571 เท่ากับ 2,887,000 3,040,000 3,204,000 และ 3,394,000 ล้านบาท ตามลำดับ

2.2 ประมาณการงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ 2568 - 2571 เท่ากับ 3,752,700 3,743,000 3,897,000 และ 4,077,000 ล้านบาท ตามลำดับ

2.3 จากประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิและงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวในปีงบประมาณ 2568 - 2571 รัฐบาลจะขาดดุลงบประมาณจำนวน 865,700 703,000 693,000 และ 683,000 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.42 3.42 3.21 และ 3.01 ต่อ GDP ตามลำดับ

2.4 ยอดหนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นปีงบประมาณ 2566 มีจำนวน 11,131,634.20 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 62.44 ของ GDP และประมาณการสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP สำหรับปีงบประมาณ 2568 - 2571 เท่ากับร้อยละ 66.93 67.53 67.57 และ 67.05 ตามลำดับ

3. เป้าหมายและนโยบายการคลัง

ในการดำเนินนโยบายการคลังระยะปานกลาง ภาครัฐยังคงให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนทางการคลังในอนาคต โดยยังคงยึดหลักแนวคิด “Revival” ที่มุ่งเน้นสนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงการรักษาวินัยการเงินการคลัง (Fiscal Discipline) อย่างเคร่งครัด ให้ความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพทางการคลัง (Fiscal Consolidation) ผ่านการสร้างความเข้มแข็งด้านการคลังในด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนของ การพิจารณาจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็น ความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและความครอบคลุมจากทุกแหล่งเงินในการใช้จ่ายภาครัฐ ควบคู่ไปกับการทบทวนและยกเลิกมาตรการลดและยกเว้น ภาษีให้มีเพียงเท่าที่จำเป็น การปฏิรูปโครงสร้าง และการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ รวมถึงการบริหารจัดการหนี้สาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดขนาดการขาดดุลการคลังและสร้างกันชนทางการคลัง (Fiscal Buffer) ในการบริหารจัดการพื้นที่สำหรับการดำเนินนโยบายที่จำเป็น (Policy Space) ท่ามกลางสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระยะต่อไป

สำหรับเป้าหมายการคลังของแผนการคลังฉบับนี้ รัฐบาลยังคงมุ่งเน้นการจัดทำงบประมาณรายจ่ายแบบขาดดุลในระยะสั้น เพื่อสนับสนุนให้เศรษฐกิจไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ และมุ่งเน้นการปรับลดขนาดการขาดดุลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในระยะปานกลาง ทั้งนี้ หากในระยะต่อไป ภาวะเศรษฐกิจไทยสามารถขยายตัวได้อย่างเต็มศักยภาพ ภาครัฐสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังทั้งทางด้านรายได้ รายจ่าย และหนี้สาธารณะได้ เป้าหมายการคลังในระยะยาวจะกำหนดให้รัฐบาลมุ่งสู่การจัดทำงบประมาณสมดุลในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยมีประมาณการสถานะการคลังในระยะปานกลางภายใต้สมมติฐานทางเศรษฐกิจ ณ ปัจจุบัน ดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

ปีงบประมาณ	2567	2568	2569	2570	2571
รายได้รัฐบาลสุทธิ	2,787,000	2,887,000	3,040,000	3,204,000	3,394,000
อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	4.5	3.6	5.3	5.4	5.9
งบประมาณรายจ่าย	3,480,000	3,752,700	3,743,000	3,897,000	4,077,000
อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	9.3	7.8	(0.3)	4.1	4.6
ดุลการคลัง	(693,000)	(865,700)	(703,000)	(693,000)	(683,000)
ดุลการคลังต่อ GDP (ร้อยละ)	(3.71)	(4.42)	(3.42)	(3.21)	(3.01)
หนี้สาธารณะคงค้าง	11,876,780	12,841,743	13,618,214	14,307,506	14,936,169
หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP (ร้อยละ)	65.06	66.93	67.53	67.57	67.05
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	18,655,983	19,570,126	20,568,202	21,596,612	22,719,636

หมายเหตุ: อัตราการเพิ่มของประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิ ปีงบประมาณ 2567 เทียบกับผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิ ปีงบประมาณ 2566 ในขณะที่ อัตราการเพิ่มของวงเงินงบประมาณรายจ่าย ปีงบประมาณ 2567 เทียบกับกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่าย ปีงบประมาณ 2566

ที่มา: กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประโยชน์และผลกระทบ

การจัดทำแผนการคลังระยะปานกลางฯ จะเป็นแผนแม่บทหลักให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 16 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการคลังของประเทศในด้านต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพทางการคลัง (Fiscal Consolidation) เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนทางการคลังในอนาคต

ที่มา : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล <http://www.thaigov.go.th>

จัดทำโดย : กลุ่มงานนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดลำปาง